

Examen VMBO-GL en TL 2018

muziek

tijdvak 1

dinsdag 15 mei

9.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

ingesproken tekst

regelen van het volume

uitleg van het programma

ga een pagina terug of verder

ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

geluidsfragment

videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het geluid en het beeld goed functioneren.

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

ingesproken tekst

regelen van het volume

uitleg van het programma

ga een pagina terug of verder

ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

geluidsfragment

videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het geluid en het beeld goed functioneren.

Het examen bestaat uit acht blokken met in totaal 49 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 67 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

- Blok 1 Gregory Porter - Holding on
- Blok 2 J.B. Lully - Le roi danse
- Blok 3 Justin Timberlake - Can't stop the feeling
- Blok 4 E.M. von Reznicek - Donna Diana, Ouverture
- Blok 5 De Dijk - Zevende hemel
- Blok 6 G. Ligeti - Mysteries of the macabre
- Blok 7 Herbert Pixner Projekt - Morgenrot
- Blok 8 Chef'Special - Amigo

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 Gregory Porter - Holding on

Dit vragenblok gaat over de song *Holding on* van Gregory Porter.

Het fragment is de intro en het begin van couplet 1. De maatsoort is 4/4.

(1p) In welke maat zet de contrabas in, en in welke maat zet de zang in?

contrabas zang

- A in maat 4 in maat 9
- B in maat 4 in maat 10
- C in maat 5 in maat 9
- D in maat 5 in maat 10

Het fragment is een instrumentale solo.

(1p) Welke afbeelding past het beste bij het fragment?

A

B

C

D

De vragen 4 en 5 gaan over dezelfde fragmenten.

Van de song is een remix gemaakt. Fragment 1 is het begin van het refrein in de originele uitvoering. Fragment 2 is het begin van het refrein in de remix.

(1p) Noem een verschil tussen fragment 1 en fragment 2 als je let op de ZANG. Ga in je antwoord uit van fragment 2.

Fragment 1 is het begin van het refrein in de originele uitvoering.
Fragment 2 is het begin van het refrein in de remix.

(1p) Geef in de uitwerkbijlage van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

bewering 1
Het tempo is in beide fragmenten hetzelfde.

bewering 2
Fragment 2 is één toon hoger dan fragment 1.

Blok 2 J.B. Lully - Le roi danse

Dit vragenblok gaat over muziek uit de film *Le roi danse* (De koning danst). De film gaat over koning Lodewijk XIV van Frankrijk en zijn hofcomponist Jean-Baptiste Lully (1632-1687).

De vragen 6 en 7 gaan over hetzelfde videofragment.

In het videofragment zijn de componist en de koning te zien. De componist dirigeert het orkest.

(2p) Waaraan is te zien dat de componist en de koning de muziek verschillend beleven? Zeg iets over de componist en iets over de koning.

(1p) Welke twee instrumenten spelen mee in de begeleiding?

- A klavecimbel en cello
- B klavecimbel en contrabas
- C piano en cello
- D piano en contrabas

In het videofragment komen eerst de dansers op het toneel. Daarna komt het koor op het toneel.

(2p) Wat verandert er aan de muziek

- op het moment dat de dansers op het toneel komen,
- op het moment dat het koor op het toneel komt?

Laat het tempo buiten beschouwing.

Tijdens het videofragment loopt midden onderaan het beeld een grote tijdcode mee. In de uitwerkbijlage staat een schema met verschillende tijdcodes.

(4p) Geef bij de verschillende tijdcodes aan

- of de zang eenstemmig, tweestemmig of meer dan tweestemmig is,
- of er een klein ensemble, een middelgroot ensemble of het tutti-ensemble speelt.

Een aantal antwoorden is gegeven.

In het videofragment kijkt de koning naar een opera.

(2p) Noem twee kenmerken van opera in het videofragment. Laat het acteren buiten beschouwing.

Terwijl de muziek gewoon doorloopt, maakt de film een grote sprong in de tijd.

(1p) Noem één voorbeeld waaraan je dat kunt zien. Let op de componist, de koning of het publiek in de tweede helft van het videofragment.

Blok 3 Justin Timberlake - Can't stop the feeling

Dit vragenblok gaat over de song *Can't stop the feeling* van Justin Timberlake.

De vragen 12 en 13 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment is het begin van de song. Het akkoordenschema wordt steeds herhaald.

(1p) Welke grafische notatie geeft de baslijn van het akkoordenschema het beste weer?

A

B

C

Het fragment is het begin van de song. De hi-hat speelt op bijna elke tel hetzelfde ritme. Op één tel speelt de hi-hat een ander ritme.

(1p) Omcirkel in de uitwerkbijlage de tel waarop de hi-hat een ander ritme speelt.

- 1 **I got that sunshine** in my pocket
- 2 Got that good soul in my feet
- 3 I feel that hot blood in my body when it drops
- 4 **I can't take** my eyes up off it

Van het fragment is de tekst weergegeven.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de opmaat van regel 1 het beste weer? Welk notenvoorbeeld geeft de opmaat van regel 4 het beste weer?

opmaat regel 1

1 $\frac{4}{4}$ |
I got that sun - shine

2 $\frac{4}{4}$ |
I got that sun - shine

opmaat regel 4

1 |
I can't take

2 |
I can't take

maat

1		3		5		7	
	2		4		6		8

Het fragment duurt acht maten en is grafisch weergegeven.

(1p) Noem een verschil tussen de maten 1-3-5-7 en de maten 2-4-6-8 als je let op het ritme van de basgitaar. Ga in je antwoord uit van de maten 2-4-6-8.

In het fragment is gebruikgemaakt van een drumcomputer. De snaredrum- en handclapsound klinken op de tweede en de vierde tel van de maat.

(1p) Geef hiervoor de technische term.

And under the lights when everything goes
Nowhere to hide when I'm getting you close
When we move, well, you already know
So just imagine, just imagine, just **imagine**

Van het fragment is de tekst weergegeven.

(1p) Geef de technische term voor het effect op het laatste woord (imagine).

Het videofragment is het begin van de clip van de song. De song heeft een vrolijk karakter. Dit zie je bijvoorbeeld aan de dansende mensen.

(1p) Noem nog een voorbeeld waaraan je kunt zien dat het een vrolijke song is.

Blok 4 E.M. von Reznicek - Donna Diana, Ouverture

Dit vragenblok gaat over de ouverture (openingsmuziek) van de opera *Donna Diana* van Emil Nikolaus von Reznicek (1860-1945).

Het fragment is het begin van het werk. Er klinken drie stijgende toonladders (reeks noten).

(2p) Geef in het schema in de uitwerkbijlage met kruisjes alles aan wat van toepassing is op toonladder 2, en alles wat van toepassing is op toonladder 3.

In het fragment spelen twee slaginstrumenten.

(1p) Noem één van beide slaginstrumenten.

Het fragment duurt zestien maten.

**(1p) Welk notenvoorbeeld geeft het eerste gedeelte het beste weer?
Welk notenvoorbeeld geeft het tweede gedeelte het beste weer?**

eerste gedeelte

Two staves of musical notation in treble clef, key signature of one sharp (F#), and 6/8 time signature. The first staff is labeled '1' and the second '2'. Both staves show the same musical notation. The notation consists of eighth notes and quarter notes, with slurs over measures 2-4 and 6-8. Measure numbers 1 through 8 are written above the notes.

tweede gedeelte

Two staves of musical notation in treble clef, key signature of one sharp (F#), and 6/8 time signature. The first staff is labeled '1' and the second '2'. Both staves show the same musical notation. The notation consists of eighth notes and quarter notes, with slurs over measures 10-12 and 15-16. Measure numbers 9 through 16 are written above the notes.

In het fragment spelen behalve strijkinstrumenten ook blaasinstrumenten.

**(1p) Wat is de articulatiwijze van de hoge strijkinstrumenten?
Wat is de articulatiwijze van de hoge houten blaasinstrumenten?**

hoge strijkinstrumenten	hoge houten blaasinstrumenten
----------------------------	----------------------------------

A	legato	legato
B	legato	staccato
C	staccato	legato
D	staccato	staccato

In het fragment spelen verschillende blaasinstrumenten solo. Er loopt een tijdcode mee.

(3p) Geef in het schema in de uitwerkbijlage de juiste instrumenten aan en noteer de laatste tijdcode.

In het fragment spelen in de begeleiding de altviool en de contrabas.

(1p) Geef in de uitwerkbijlage van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

bewering 1

De begeleiding van de altviool blijft het hele fragment hetzelfde.

bewering 2

De partij van de contrabas is dalend.

Het fragment is het slot. Helemaal aan het einde van het fragment verandert het tempo.

(1p) Geef de technische term voor deze verandering van het tempo.

Blok 5 De Dijk - Zevende hemel

Dit vragenblok gaat over een song van de Nederlandse band De Dijk. In deze song is een werk van de componist Johann Sebastian Bach (1685-1750) verwerkt. In deze uitvoering wordt De Dijk ondersteund door een klassiek ensemble.

Fragment 1 is het begin van het originele werk van Bach. Fragment 2 is het begin van de song van De Dijk.

(2p) Noem één verschil tussen fragment 1 en fragment 2 als je let op de INSTRUMENTATIE. Ga in je antwoord uit van fragment 2.

Noem één verschil tussen fragment 1 en fragment 2 als je let op de TOONHOOGTE. Ga in je antwoord uit van fragment 2.

>> Let op: luister de fragmenten helemaal af.

Het fragment is het begin van de uitvoering van het originele werk van Bach.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de baspartij het beste weer?

Het fragment is het einde van de intro en de overgang naar couplet 1.

(1p) Welke instrumenten komen er in de overgang bij?

- A piano, blazers en basgitaar
- B piano, blazers en drum
- C piano, basgitaar en drum
- D blazers, basgitaar en drum

Hier in de zevende hemel
Wat willen we nog meer?
In de zevende, zevende hemel
Komt het altijd weer op liefde neer

Het fragment is het refrein. De tekst is weergegeven.
De laatste regel wijkt muzikaal af van de eerste drie regels.

(2p) Geef hiervan twee voorbeelden.

Het fragment is een gitaarsolo.

**(1p) Welke term past het beste bij de gitaarsolo:
break, improvisatie of riff?**

- A break
- B improvisatie
- C riff

Het fragment is het slot van de song. De song is live opgenomen. Toch is het publiek tijdens de muziek nauwelijks te horen.

(1p) Geef een reden waarom het publiek zo stil is. Laat de opnametechniek buiten beschouwing.

Blok 6 G. Ligeti - Mysteries of the macabre

Dit vragenblok gaat over een werk van de Hongaars-Oostenrijkse componist György Ligeti (1923-2006).

Het videofragment is het begin van een concert. Je zou kunnen zeggen dat dit een traditioneel concert is met humoristische elementen.

(2p) Geef één voorbeeld waaruit blijkt dat het een traditioneel concert is. Geef één voorbeeld waaruit de humor blijkt.

Het videofragment is het begin van het werk. De tekst en het ritme van de zangeres zijn in de uitwerkbijlage gedeeltelijk afgedrukt.

**(1p) Welk ritmisch motief voert de zangeres uit in maat 7, 8 en 9?
Kies uit:**

Noteer het cijfer van het juiste ritme in de lege maten. Elk ritme komt één keer voor.

In het fragment gaat het over het monster van Loch Ness. Dit monster zou zich in een diep meer in Schotland bevinden.

(2p) Geef aan waaraan je kunt zien en horen op welke manier het monster wordt uitgebeeld. Laat de tekst buiten beschouwing.

In het fragment spelen de woodblocks. De partij van de woodblocks is in de uitwerkbijlage gedeeltelijk grafisch weergegeven.

(1p) Maak de partij af door de hokjes op de juiste manier in te kleuren.

Het videofragment komt uit een andere uitvoering van het werk. De zangeres heeft in deze uitvoering verschillende functies en rollen.

(2p) Geef in de uitwerkbijlage met kruisjes aan welke functies en rollen dat zijn. Kies uit:

- actrice
- componist
- danseres
- dirigent
- presentatrice
- solist

(1p) Welke slaginstrumenten spelen in het videofragment?

- A floortom en bongo's
- B floortom en conga's
- C floortom en djembés

Het videofragment is het begin van een andere versie van het werk.

(1p) Waaruit valt op te maken dat de uitvoering niet (geheel) live is?

Blok 7 Herbert Pixner Projekt - Morgenrot

Dit vragenblok gaat over het instrumentale werk *Morgenrot* van het Herbert Pixner Projekt.

Het fragment is het begin van het werk. Het begeleidingsmotief wordt steeds herhaald.

(1p) Wat is de technische term voor een begeleidingsmotief dat steeds herhaald wordt?

- A imitatie
- B ostinato**
- C sequens

Het fragment is het begin van een thema. De melodie is zonder versieringen weergegeven.

(1p) In welke twee maten wordt een versiering gespeeld?

Het fragment duurt zestien maten. Er worden drie verschillende akkoorden gebruikt.

(1p) Welk schema geeft het verloop van de akkoorden juist weer?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Red	Blue	Blue	Red	Yellow	Blue	Blue
B	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Red	Blue	Blue	Yellow	Red	Blue	Blue
C	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Yellow	Blue	Blue	Red	Yellow	Blue	Blue
D	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Red	Yellow	Blue	Blue	Red	Red	Blue	Blue

De titel van het werk is *Morgenrot* (ochtendrood). Het werk verklankt de rustige sfeer tijdens de zonsopgang.

(2p) Op welke manier passen tempo en dynamiek goed bij de sfeer?

Het videofragment is een bewerking van het originele werk. Er spelen in totaal negen verschillende instrumenten.

(2p) Welke instrumenten zijn dat? Vier antwoorden zijn gegeven.

Blok 8 Chef' Special - Amigo

Dit vragenblok gaat over de song *Amigo* van de Nederlandse band Chef' Special.

Het fragment is het begin van de song.

(1p) Welke grafische notatie geeft het ritme het beste weer?

In het fragment wordt de tekst Amigo Let's go twee keer gezongen.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de zangpartij het beste weer?

A $\frac{4}{4}$ - 7 | - 3 7 |

A - mi - go Let's go

B $\frac{4}{4}$ - 3 7 | - 3 7 |

A - mi - go Let's go

C $\frac{4}{4}$ - | - 7 | - 7 |

A - mi - go Let's go

D $\frac{4}{4}$ - | - 3 7 | - 7 |

A - mi - go Let's go

Het fragment is het begin van de song en bestaat uit vier delen.

(1p) Welke grafische notatie past het beste bij het fragment als je let op de riff in de begeleiding?

- A
- B
- C
- D

Het fragment is het refrein en de bridge.

(1p) Geef in de uitwerkbijlage van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

bewering 1

In het refrein is de melodie in elke zin hetzelfde.

bewering 2

De bridge kun je in hetzelfde tempo doortellen als het refrein.

Het fragment is het einde van de song. De muziek wordt langzaam weggedraaid.

(1p) Geef de technische term voor het op deze manier beëindigen van een popsong.

In het videofragment is te zien dat het publiek enthousiast reageert op de song.

(3p) Leg uit waardoor deze song geschikt is om te spelen op een live-concert. Doe dit aan de hand van:

- het gebruik van herhalingen,
- het opzweepende karakter en
- de eenvoudige tekst.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde